

Đọc để khám phá – Viết để lan tỏa : Cảm nhận sâu sắc về "Nhật ký Đặng Thùy Trâm"

"Nhật ký Đặng Thùy Trâm" không phải là một cuốn sách thông thường; nó là một cánh cửa mở ra trực tiếp vào tâm hồn của một chiến sĩ, một bác sĩ, và một người phụ nữ Việt Nam trong giai đoạn chiến tranh ác liệt nhất. Được viết trong những năm tháng chiến đấu gian khổ tại chiến trường Quảng Ngãi (từ 1968 đến 1970), cuốn nhật ký ban đầu chỉ là những dòng tâm sự riêng tư, nhưng sau khi được tìm thấy và công bố, nó đã vượt ra ngoài giới hạn cá nhân, trở thành biểu tượng của một thế hệ thanh niên Việt Nam giàu lý tưởng và lòng yêu nước.

Điều khiến tác phẩm này có sức lay động toàn cầu là sự chân thực đến mọc mạc. Nó không chỉ ghi lại những gian khổ, mất mát của chiến tranh mà còn khắc họa rõ nét cuộc đấu tranh nội tâm của một con người trẻ tuổi trước ranh giới sinh tử. Từ những dòng chữ viết vội, chúng ta thấy rõ rằng, dù bom đạn có thể hủy diệt thân thể, nhưng nó không bao giờ có thể dập tắt được ngọn lửa của lý tưởng, tình yêu và niềm tin vào tương lai.

Đọc nhật ký của bác sĩ Đặng Thùy Trâm, người đọc như được diện kiến một nhân cách lớn, hội tụ đủ chất thép của người chiến sĩ và chất thơ của người phụ nữ Hà Nội.

Điều đầu tiên đập vào mắt người đọc là lý tưởng sống cao đẹp của chị Trâm. Lý tưởng này không chỉ là những khẩu hiệu hô hào, mà là sự chọn lựa dấn thân vào nơi hiểm nguy nhất, chấp nhận mọi gian khổ để cứu chữa thương bệnh binh. Những dòng chữ như: "Mỗi lần có bệnh nhân nào ra đi, lòng ta như đứt từng khúc" hay "Không còn chỗ đứng cho sự yếu mềm, nhiệm vụ của ta là cứu người" cho thấy tinh thần trách nhiệm, trách nhiệm và sự tận tụy phi thường. Bác sĩ Trâm không bao giờ cho phép mình lùi bước, luôn tự đốc thúc bản thân phải mạnh mẽ hơn, kiên cường hơn để xứng đáng với sự hy sinh của đồng đội và niềm tin của nhân dân. Sự hy sinh của chị là một lựa chọn tự nguyện và tuyệt đối, không chút hối tiếc.

Tuy nhiên, Đặng Thùy Trâm không phải là một tượng đài khô khan. Chính những trang nhật ký đã bóc trần những cảm xúc rất người, rất phụ nữ của chị. Giữa tiếng súng, chị vẫn khao khát một tình yêu trong sáng, nhớ gia đình, nhớ những buổi chiều Hà Nội. Nỗi cô đơn và sự yếu đuối thoáng qua được ghi lại không hề làm giảm đi sự vĩ đại của chị, mà ngược lại, càng làm nhân cách của chị trở nên chân thực và gần gũi hơn.

Chị viết về nỗi buồn khi không nhận được thư nhà, về những đêm trắng nhớ người yêu, về sự giằng xé giữa tình riêng và nghĩa lớn. Chính những khoảnh khắc bộc lộ sự yếu mềm đó đã giúp người đọc đồng cảm sâu sắc, nhận ra rằng đằng sau chiếc áo blouse và khẩu súng là một trái tim nhạy cảm, đầy tình yêu thương và lãng mạn. Chị đã vượt qua nỗi cô đơn và sự thiếu thốn tình cảm không phải bằng cách từ bỏ mà bằng cách chuyển hóa nó thành động lực chiến đấu.

"Nhật ký Đặng Thùy Trâm" có giá trị vượt xa một cuốn hồi ký cá nhân. Nó là một tài liệu lịch sử quý giá, một bức tranh sống động và chân thực về chiến tranh Việt Nam, nhưng được nhìn qua lăng kính nhân văn.

Chiến tranh trong nhật ký là sự khốc liệt đến tận cùng: thiếu thuốc men, thiếu máu, những ca mổ trong điều kiện ánh sáng và vệ sinh tồi tệ, và sự ra đi của thương bệnh binh diễn ra hàng ngày. Tuy nhiên, giữa sự nghiệt ngã ấy, tinh thần của con người lại tỏa sáng mạnh mẽ. Chị Trâm không chỉ là bác sĩ chữa trị vết thương thể xác, mà còn là người truyền lửa tinh thần, luôn động viên đồng đội và bệnh nhân.

Sự lạc quan của chị không phải là sự phủ nhận khó khăn, mà là niềm tin bất diệt vào chiến thắng và tương lai hòa bình. Lòng tin ấy được xây dựng từ tình đồng đội, từ sự san sẻ những củ khoai, chén nước, và từ những câu chuyện đùa vui nhỏ bé giữa hầm hào.

Đối với tôi, đọc cuốn sách này là một hành trình khám phá lại ý nghĩa của nghề y – nghề không chỉ cứu chữa thể xác mà còn xoa dịu nỗi đau tinh thần của con người. Và viết về nó chính là cách để lan tỏa những giá trị mà bác sĩ Đặng Thùy Trâm để lại: lòng yêu thương, đức hi sinh và niềm tin mãnh liệt vào con người.

Khép lại cuốn “Nhật ký Đặng Thùy Trâm”, tôi không chỉ rơi nước mắt mà còn thấy lòng mình ấm lại. Giữa những bộn bề của công việc, hình ảnh người nữ bác sĩ trẻ năm xưa vẫn như ngọn lửa nhắc nhở tôi: hãy làm nghề bằng trái tim, bằng lòng nhân hậu, và bằng niềm tin rằng mỗi việc làm tử tế đều có thể cứu một cuộc đời.

Bởi “Đọc để khám phá” không chỉ là khám phá tri thức, mà còn là hành trình tìm về giá trị con người; còn “Viết để lan tỏa” là để thắp sáng lại những ngọn lửa đã từng soi đường cho những người đi trước.

Phòng Dân số- Truyền thông và &GDSK